

นิทานสุภาษิตจีน (159) 成语故事 (一五九)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 两败俱伤/ 兩敗俱傷 liǎng bài jù shāng (เหลียง ไบ จวี ฉาง) คำว่า 两/ 兩 liǎng (เหลียง) แปลว่า สอง ทั้งสองฝ่าย ในที่นี้คือพูดออกมา ทำออกมา 败/ 敗 bài (ไ) แปลว่า แพ้ พ่ายแพ้ 俱 jù (จวี) แปลว่า พร้อมกัน ด้วยกัน 伤/ 傷 shāng (ฉาง) แปลว่า บาดเจ็บ เจ็บตัว เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง บาดเจ็บด้วยกันทั้งคู่ เสียหายด้วยกันทั้งสองฝ่าย ใช้อธิบายถึงความขัดแย้งของทั้งสองฝ่าย ที่ไม่เป็นผลดีต่อทั้งสองฝ่ายเลย แต่กลับจะให้ผลดีต่อฝ่ายที่สามได้ มาดูนิทานเรื่องนี้กัน

จีนในยุครัฐศึก 战国 / 戰國 Zhàn Guó จั้นกั๋ว อันที่มาจากชื่อกั๋วบ่งบอกให้รู้ได้ว่า มันคือยุคแห่งการสู้รบกัน ยุครัฐศึกนี้กินเวลายาวนานกว่าสองร้อยห้าสิบปี แม้จะมีชื่อว่ายุครัฐศึก แต่ก็เป็ ยุคแห่งการเกิดนักคิด นักวางแผนมากมายด้วยเช่นกัน ที่รัฐฉี 齐国 / 齊國 Qí Guó ในช่วงที่ กษัตริย์ 齐宣公 / 齊宣公 Qí Xuān gōng ฉีเซวียนกง ปกครองแผ่นดิน เป็นช่วงที่ รัฐฉีมีความเข้มแข็ง จึงเป็นที่เกรงใจของรัฐข้างเคียงอยู่พอสมควร แต่ก็อย่างว่า คนเราเมื่อได้ดั่งมักสิ่งตัว กษัตริย์ฉีเซวียนกง ก็เช่นกัน เมื่อรัฐฉียิ่งใหญ่ขึ้นมา ก็คิดที่จะยกทัพจับศึกกับรัฐเพื่อนบ้าน เพื่อต้องการ ขยายดินแดนของตนออกไปให้ได้มากที่สุด เพื่อความยิ่งใหญ่ของตน ดังนั้นเขาจึงสั่งให้เตรียมกองทัพ ครั่งใหญ่ ประจวบพอดีกับช่วงนั้น รัฐฉีกับรัฐเว่ยมีความขัดแย้งกันเล็กน้อย กษัตริย์ฉีเซวียนกงก็เลย

(ที่มาภาพ : HYPERLINK "https://image.baidu.com")

ถือเป็นข้ออ้างที่จะยกกองทัพออกไปตีรัฐเว่ย สร้างความตื่นตระหนกให้กับเหล่าข้าราชการบริหารแห่งรัฐฉี เป็นอย่างยิ่ง เพราะรัฐเว่ยก็เป็นรัฐที่เข้มแข็งรัฐหนึ่ง หากทั้งสองรัฐสู้รบกัน ก็ไม่ว่าใครจะชนะได้ หรือผู้ชนะเองก็อาจต้องแลกมาด้วยความเสียหายอันยาก จะประมาณค่าได้เช่นกัน แต่ในตอนนั้นไม่มีใครที่จะห้ามปรามกษัตริย์ฉีเซวียนกงได้อีกแล้ว จึงได้แต่พากันเจียบ จนมีขุนนางหนุ่มคนหนึ่งนามว่า 淳于髡 / 淳於髡 Chún Yú kūn ฉุนยวีคุน เป็นคนฉลาด มีความสามารถในการพูดจา โฉมหน้าผู้คนได้ดี จึงอาสาไปถวายความเห็นคัดค้าน การทำศึกกับรัฐเว่ยต่อกษัตริย์ แนะนำว่าถ้าพูดได้ดี ก็เสมอตัว ถ้าพูดได้ไม่เข้าหู หัวอาจหลุดจากบ่าได้ทุก

เมื่อ เมื่อฉุนยวีคุน ได้เข้าเฝ้าแล้ว ก็ได้เล่านิทานเรื่องเสือสองตัวให้กับกษัตริย์ฉีฟัง เรื่องมีว่า ครั้งหนึ่ง เสือหนุ่มสองตัวได้เดินไปเจอซากกวางตัวหนึ่งเข้า เสือตัวที่เห็นก่อนรีบกระโดดเข้าคร่อมเหยื่อไว้ แสดงให้เห็นว่า เหยื่อนี้เป็นของตน เสืออีกตัวไม่ยอมเลิกรา ก็กระโจนเข้าแย่งเหยื่อ เมื่อตกลงกันไม่ได้ ทั้งสอง จึงต่อสู้กันอย่างเอาเป็นเอาตาย ระหว่างนั้นเอง มีนายพรานกลุ่มหนึ่งเห็นเข้า จึงมีคนเสนอว่า ให้รีบเอา อนุยงเสือทั้งสองทันที แต่พรานผู้อาวุโสสุดห้ามปรามทุกคนไว้ แล้วบอกว่า เสือเป็นสัตว์ที่คล่องแคล่ว และแข็งแรงยิ่งนัก ลำพังพวกเราไม่กี่คนนี่ ยากจะต่อกรกับเสือสองตัวนี้ได้ ดีไม่ดีอาจต้องมีคนบาดเจ็บล้มตายได้อีก เขาจึงสั่งให้ทุกคนหมอบรอ รอจนเสือสองตัวสู้กันจนตัวที่อ่อนแอกว่าได้รับบาดเจ็บอย่างหนักจนล้มลงลุกไม่ขึ้น ส่วนตัวที่ชนะก็บาดเจ็บสาหัสเช่นกัน ในเวลานั้นเอง พรานผู้มากประสบการณ์จึงสั่งให้พรรคพวกรีบเอาตาข่ายไปล้อมจับเอาเสือทั้งสองตัวไว้ สุดท้ายเสือทั้งสองตัวเนื้อไม้ได้กิน กลับต้อง

ตกไปอยู่ในกำมือของนายพราน ชากวางนั้นกลับถูกพวกนายพรานเอาไปกินเสีย เมื่อเล่าจบ กษัตริย์ก็
นึกคิดว่า อันรัฐฉีกับรัฐเว่ยนั้น มีกำลังพอๆ กัน ถ้าเกิดสู้รบปรบมือกันขึ้นมา ก็ยากที่จะเอาชนะกันได้
ในระยะสั้น เช่นนั้นแล้ว ทหารและประชาชนของทั้งสองฝ่ายคงต้องล้มตายและเดือดร้อนกันมากมาย
เศรษฐกิจของทั้งสองรัฐก็คงล่มสลายไปด้วย เมื่อถึงเวลานั้น รัฐฉีเอง รัฐเว่ยเอง ก็คงจะฉวยโอกาสยก
ทัพมาบุกรุกของตนเป็นแน่แท้ ถ้าเช่นนั้นแล้ว ตนจะเอาของกำลังที่โหนไปรับมือกับศัตรูได้อีก เมื่อคิด
ได้เช่นนั้น จึงสั่งระงับศึกระหว่างสองรัฐลงเสีย สร้างความปริ่มปีติไปทั่วหล้า

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 斗争双方都受到损伤, 谁也没得到好处。

成語比喻: 鬥爭雙方都受到損傷, 誰也沒得到好處。

Chéngyǔ bǐyù: dòuzhēng shuāng fāng dōu shòudào
sǔnshāng, shuí yě méi dédào hǎo chù.

เฉิงยฺหวี่ บี้ยฺวี: ไต่เวิง ฉวาง ฟาง ไต่ ไฉ้วเต้า สุนฉาง, ฉวย เหย เหมย เตื่อเต้า ห่าวชู่

สุภาษิตเปรียบว่า การสู้รบของทั้งสองฝ่าย ล้วนต้องบาดเจ็บด้วยกันทั้งสองฝ่าย ไม่มีใครได้ผลดีเลย

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

这两个兄弟为了财产, 打了多年官司, 打得两败俱
伤, 结果姐姐才是最后赢家。

這兩個兄弟為了財產, 打了多年官司, 打得兩敗俱
傷, 結果姐姐才是最後贏家。

Zhè liǎng gè xiōng dì wèile cáichǎn, dǎ le duō nián
guānsī, dǎ dé liǎng bài jù shāng, jiéguǒ jiějie cái shì zuìhòu
yíngjiā.

เจ้อ เหลียง เก้อ ซยงตี้ เว่ยเลอะ ไฉฉ่าน, ต่า เลอะ ตัวเหนียน กวานซือ, ต่า เตอะ เหลียง ไป
จวีฉาง, เจียกั้ว เจียเจีย ไฉ ฉื่อ จุยโหว่ อิ่งเจีย

เพื่อทรัพย์สินมรดก พี่ชายกับน้องคู่นี้ฟ้องร้องกันในชั้นศาลมาหลายปี เจ็บด้วยกันทั้งคู่ ผล
สุดท้ายพี่สาวคือผู้ชนะตัวจริง

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง